

Γνώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκός

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]

117.

Ἄνὰ μέσον τῶν πανούργων πρωτεύει ἐκεῖνος,
ὅστις καλῶς ὑποκρίνεται, ὅτι ἐμπίπτει εἰς τὰς
κατ' αὐτοῦ κεκρυμμένας παγίδας. Οὐδέποτε
δὲ ὁ ἄνθρωπος εὐκολώτερον ἀπατάται, ὅσον ὅ-
ταν μελετᾷ νὰ ἐξπατήσῃ τοὺς ἄλλους.

118.

Ὁ ἐπιμόνως ἀποφεύγων πᾶσιν κατὰ τῶν
ἄλλων ἀπάτην ἐκτίθεται εἰς πολλὰς κατ' αὐ-
τοῦ ἐξαπάτας.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΗΝΕΥΜΑ

Ὁ κύριος Ω*, κάμψας ἤδη τὸ ἀκροτήριον τῶν
τεσσαράκοντα, ἔλαβε σύζυγον κόρην ὄρφανήν
ἐκκαίδεκα ἐτῶν. Παῦρ δὲ τοὺς ἀποροῦντας ἐπὶ
τῇ δυσαναλογίᾳ ταύτῃ μειδιῶν ἔλεγε·

«Καὶ τί τάχα! ἡ σύζυγός μου καὶ ἐγὼ μόλις
εἴμεθα καὶ οἱ δύο ὁμοῦ πενήκοντα ἐξ ἐτῶν!»

— Ἄ ἐγώ— ἔλεγε κυρία τις—οὐδέποτε δύ-
ναμαι νὰ ψευθῶ.

— Θὰ σὰς βοηθήσω ἐγώ, ἀπήντησε κύριός τις
πλησίον τῆς ἱστάμενος : Πόσον ἐτῶν εἶσθε ;

ΠΡΟΑΙΣΘΗΜΑ

Εἶδα τὰ χιόνια τῶν βουνῶν

Τὸ Μάρτι ἀναλωμένα,

Τὰ ξαναβλέπω σήμερα

Στὰ κάτασπρα ἐνδυμένα·

Εἶδα τὰ φύλλα πράσινα

Στοὺς κλάδους νὰ φυτρώνουν,

Τώρα νεκρά καὶ κίτρινα

Οἱ ἀνέμοι τὰ σαρώνουν.

Ἐρημο ἀφῆκαν τὰ πουλιὰ

Τὸ ἀγαπητὸ ὀλημέρι,

Κ' ἐξενιτεύθηκαν κι' αὐτὰ,

Στῆς Ἀραπιάς τὰ μέρη.

Πᾶν ἐτοῦτα, πᾶν ἐκεῖνα,

Πᾶν τῆς ἀνοιξίς τὰ κάλλη...!

Τάχα θὰ γυρίσουν πάλι ;

Τάχα θὰ τὰ ξαναἰδῶ ;

* Ἀχ, ὅλα ἀνακαινίζονται

Ὅσο ἡ φθορὰ κι' ἂν κάμῃ

Αἰώνια νεκρανάστασι

Στοῦ χρόνου τὸ ποτάμι !

Πάλι θὰ πρασινίσῃ ἡ γῆ,

Κ' ἡ γλότθ θὰ ἔξαναθίσῃ,

Καὶ τὸ φιλέρημο πουλι

Τοὺς λόγγους θὰ ἔξυπνίσῃ·

Ἄπὸ τὰ νέφη τ' οὐρανοῦ,

Στὰ βάρθη τῶν ὑδάτων

Θὰ δρᾶμουν κι' ἄλλα πλάσματα

Νὰ δείξουν τῇ χαρᾷ των....

Πλὴν τότ' ἐγὼ θὰ κείτομαι

Ἄναίσθητο κουφάρι,

Μὲ ἄστερνῆ, μόνη συντροφιά,

Δύο, τρεῖς φουχτιαῖς θυμάρι.

* Ἀς ἔρθῃ τότε ἐπάνω μου

* Ἀς ἔρθῃ κάποιο χέρι

Στὰ πόδια, ἢ στὸ κεφάλι μου

Ν' ἀνάψῃ νεκροκέρι !

Παμπᾶς, βαστώντας τὸ χαρτί,

Εὐχαῖς ἅς μουρμουρίσῃ,

Κι' ὀλόγυρα τὸ θυμιατὸ

Συγχωρία ἅς κουδουρίσῃ !

* Ἄν ἀπ' τῶν οὐρανῶν, ποτὲ,

Τὸ φωτοβόλο ἔβουμα

Στρέψῃ ἐν ἀστέρι καὶ σ' ἐμὲ

Τὸ σπλαχνικὸ τοῦ βλέμμα,

* Ἢ ἀπὸ τοῦ βράχου τὸ πλευρὸ,

Ἄφοῦ προβῆ μὲ χάρι,

* Ἄν θυμηθῇ τὸν τάφο μου

Μαϊάτικο φεγγάρι·

Τοῦ κάκου ! ἐγὼ θάμαι τυγλὸς,

Κουφὰ θάμαι τ' αὐτιά μου,

Τότε ἡ σκιά μου ἐπέρασεν,

* Ἐσώσθη τ' ὄνομά μου !

Πότε ἀχτίδα παιγνιδιάρη

Σὲ τρεχοῦμενο νερὸ,

Ποτ' ἐλπίδα, πότε ἀντάρα

* Ἐξεπλάνεσε νεκρὸ ;

* Ὡσὰν ὄνειρον ἐφάνην,

* Ἀνεσκώθηκα ὡς κωνοῦς,

Κι' ἀφοῦ ἐδάρθηκα στὴν πλάνην,

Τί ἀπομένω ; Κορνιαχτός.

Πῶς ; κορνιαχτός ποῦ μία πνοὴν

Στροβίλου διασκορπίζει ;

Ποῦ παίρνει τ' ὄρνεον τσ' ἀρπαγῆς

Καὶ τῇ φωλεῖά του χτίζει !

Πῶς ! κορνιαχτός, ὅθεν θὰ βγῆ

Θανατηφόρο ἀγκάθι,

Ποῦ γίνεται ἀγενῆς πηλὸς

Κι' ὁ κεραμέας τὸν πλάθει ;

Βόρβορος, σκόνη, κορνιαχτός,

Χῶμα, καὶ τίποτ' ἄλλο,

Δὲν εἶν' τὸ γένος μας λοιπόν,

* Ἄν καὶ τὸ πλεόν μεγάλο ;

ΑΓΑΠΗ, ἐσὺ πρωτόθρονη

Τοῦ κόσμου βασιλίδα,

Σὺ πῶδεςες τὰ σύμπαντα
 Σὲ μόνη μιὰ ἀλυσίδα,
 Σὺ τῆς ὁποίας τὰ γράμματα,
 Ἔως ἀπ' αὐτῆ τῆ γέννα,
 Φέρνει τὸ βρέφος σύρριζα
 Στὸν κόρφο σκαλισμένα,
 Ἐσὺ 'σαι ἡ μόνη, ἐσὺ 'σαι αὐτῆ
 Ποῦ τὸν πηλὸ σφραγίζεις,
 Καὶ δάφναις ἀναστάσιμαις
 Στὰ μνήματα σκορπίζεις!
 Μὲ τὸ Σταυροῦ στὴν ἀγκαλιὰ,
 Μὲ τὸ φιλὶ στὸ στόμα
 Σκόνεις λαοὺς ἀπὸ σπλαθιαίς,
 Λαζάρους ἀπ' τὸ χῶμα!

* Ἀπιστε, ΑΓΑΠΗΣΕ, ἀν μπορῆς,
 Καὶ ἀγαπημένος ζῆσε,
 Μιὰ μόνη, ἀγάπησε, στιγμῆ,
 Καὶ χάρο μὴ φοβείσαι!

* Ἐν Αἰθῶρω, 1879.

* Ζ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Καθὼς εἰς τὴν φύσιν οὕτω καὶ εἰς τὸν ἠθικὸν κόσμον ὑπάρχουν νόμοι τοὺς ὁποίους δὲν παραβαίνομεν ποτὲ ἀτιμωρητί, καὶ τῶν ὁποίων τὰ βέβαια ἀποτελέσματα ἀποτελοῦν τὴν διαρκῆ ἐπέμβασιν τῆς Προνοίας, ὅπως τὴν ὀνομαζόμεν. Ἀσθενῆς τις ἀλλὰ μέγας ἀνὴρ, γράφων μὲ παράφρονα σχεδὸν χεῖρα τὴν διαθήκην σοφοῦ, ἔλεγε περὶ τῶν παθῶν τὰ ὁποῖα ἐπλαστούργησαν τὴν δυστυχίαν συνάμα καὶ τὴν εὐφύιαν του, ὅτι· «Ὅλα μὲν εἶνε καλὰ ὅταν γινώμεθα αὐτῶν ἐγγρατεῖς, ὅλα δὲ κακὰ ὅταν ὑποτασσώμεθα εἰς αὐτά. Ἡ μὲν φύσις ἀπαγορεύει τὸ νὰ ἔχωμεν κλίσεις ὑπερτέρας τῶν δυνάμεών μας, ὁ δὲ ὀρθὸς λόγος τὸ νὰ θέλωμεν ὅ,τι δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀπολαύσωμεν, καὶ ἡ συνείδησις, ὅχι τὸ νὰ ἐπιθυμῶμεν, ἀλλὰ τὸ νὰ νικώμεθα ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας. Δὲν ἐξήρτηται ἀπὸ ἡμᾶς τὸ νὰ ἔχωμεν ἢ τὸ νὰ μὴ ἔχωμεν πάθη· ἐξήρτηται ὅμως τὸ νὰ τὰ καταδαμάζωμεν. Τὰ αἰσθήματα ὅσα κυβερνώμεν εἶνε ὅλα νόμιμα· τὰ αἰσθήματα ὅμως ὅσα μᾶς κυβερνοῦν εἶναι ὅλα ἀσεβῆ. . . Εἰς μόνον τὸ ἀφθαρτον κάλλος δὸς τὴν καρδίαν σου· ἔχε ἐπιθυμίας συμφώνους πρὸς τὴν κατάστασίν σου, καὶ τὰ χρέη σου ἄς προηγῶνται τῶν παθῶν σου· ὑποτάσσου εἰς τὸν νόμον τῆς ἀνάγκης· μάθε δὲ νὰ ὑποφέρῃς τὴν στέρησιν τῶν πραγμάτων ὅσα εἶνε δυνατόν νὰ στερηθῆς, καὶ ν' ἀπαρῆσαι τὰ πάντα ὅταν προστάξῃ ἡ ἀρετῆ.» (Octave Feuillet).

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Συνδρομητῆς τῆς Ἑστίας ἀπηύθυνεν αὐτῇ τὴν ἐπομένην ἐρώτησιν: «Τίς ὁ καταλληλότετος τρόπος τοῦ καπαπαῦειν τὸν λύγγα, τὸν κοινῶς λεγόμενον *λύγγα* ;»

Πρὶν ἢ ἀποκριθῶμεν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, ἀς εἴπωμεν τί ἐστὶ λύγξ καὶ πόθεν προέρχεται. Ὅλιγοὶ βεβαίως ἀγνοοῦσιν ὅτι ὁ λύγξ εἶνε σπασμοδικὴ καὶ θορυβώδης κίνησις τῆς ἀναπνοῆς, συνοδευομένη ὑπὸ ἰδίου τινός θορύβου καὶ ἐπαναλαμβανομένη πολλάκις ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι. Οὐ τοῦ παρόντος ἡ ἐξέτασις τοῦ τρόπου τῆς παραγωγῆς τοῦ ὀχλήρου τούτου παθήματος. Λέγομεν δὲ μόνον ὅτι ὑπάρχουσι δύο λύγγες διακεκριμένοι ἀλλήλων, ὧν ὁ μὲν λέγεται αὐθύπαρκτος, ἀνεξάρτητος, ἐξ οὐδεμιᾶς ἐτέρας ἀσθενείας ἔχων τὴν ἀρχὴν του, ἢ ἐπὶ τὸ ἱατρικώτερον ἰδιοπαθητικὸς, ὁ δὲ συμπτωματικὸς, ἥτοι ἐπερχόμενος ὡς σύμπτωμα ἐτέρας τινός ἀσθενείας καὶ ὧν σημεῖον κάκιστον. Ἀλλ' ἐνταῦθα περὶ μόνου τοῦ πρώτου θὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινά, τὰ ἐξῆς·

Σχεδὸν πάντοτε ὁ ἰδιοπαθητικὸς λύγξ ἐξαφανίζεται ἀφ' ἑαυτοῦ μετὰ βραχυτάτην διάρκειαν, ἀλλὰ δύναται ὅμως καὶ νὰ διαρκέσῃ ὥρας ὅλας, ἡμέρας ὅλας καὶ μῆνας ὅλους· τότε δὲ δὲν εἶνε πλέον ἀπλῆ τις ἐνόχλησις, ἀλλ' ἀληθῆς ἀσθένεια, ἧς ἡ ἐπιμονὴ καταπονεῖ καὶ ἐξερεθίζει τὸν ἄνθρωπον καθ' ὑπερβολὴν.

Ὁ λύγξ δυνατόν νὰ προσέλθῃ ὑπὸ σφοδρᾶς ἠθικῆς συγκινήσεως, οἷον ὀργῆς, τρώμου κ.τ.τ. Συχνότατα δὲ εἶνε ἀποτέλεσμα ἀμέτρου ἢ καὶ ταχείας ὑπερπλήρωσεως τοῦ στομάχου, ὡς συμβαίνει εἰς τὰ μικρὰ παιδιά, καὶ μάλιστα εἰς τὰ βρέφη. Οὐχὶ δὲ σπανίως ἐμφανίζεται καὶ μετὰ τὴν ὑπέμετρον βρωσίν καὶ πόσιν. Πλείστοι δὲ τῶν ἀνθρώπων δύνανται καὶ κατὰ βούλησιν νὰ προκαλῶσι τὸν λύγγα εἴτε εἰς ἑαυτοὺς εἴτε καὶ εἰς τινα τῶν ζώων.

Μετὰ τὴν ἀνωτέρω παρεκτροπὴν ἡμῶν ἐπανεέλθωμεν εἰς τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν ἀρχῇ γραφείσης ἐρωτήσεως, τίς ὁ καταλληλότετος τρόπος τοῦ καταπαῦειν τὸν λύγγα ;

Καὶ τί δὲν μετεχειρίσθησαν οἱ ἄνθρωποι πρὸς καταστολὴν τοῦ τυράννου τούτου ; Καὶ εἰς τὸ χλωροφόρμιον καὶ τὴν μορφίνην ἠναγκάσθησαν νὰ προσδράμωσιν ἐξ ἀπελπισμοῦ. Ἐπεκόλλησαν σικίας, ἐκδόρια, σίδηρον πεπυρακτωμένον ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ἐπὶ τῆς ῥάχews κ.λ.π., συνεδούλευσαν τὴν ἰσχυρὰν πίεσιν τοῦ μετακαρπίου καὶ τοῦ ὑπογαστρίου . . . ἀλλὰ μάτην, τὰ φάρμακα ταῦτα εἰς οὐδὲν ὠφέλησαν. Εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι ὁ λύγξ προέρχεται καὶ ἐκ σφοδρᾶς συγκινήσεως, νῦν δὲ λέγομεν ὅτι καὶ νὰ ἐξαλειφθῇ δύναται διὰ σφοδρᾶς συγκινήσεως· ἀλλὰ βεβαίως τοῦτο δὲν εἶνε πολὺ φρόνιμον φάρμακον.

Ὅθεν ἄξια πάσης συστάσεως εἶνε τὰ ἐξῆς τρία· Καταπίνομεν δεκάκις ἢ δεκαπεντάκις ὑδρὸς βραδέως καὶ χωρὶς νὰ ἀναπνέωμεν, ἢ πτεροζόμεθα, ἢ, ὅπερ καὶ κάλλιστον, τρώγομεν βῶλον ζαχάρους ἀφ' οὗ ἐπιστάζωμεν ἐπ' αὐτοῦ σταγόνας τινὰς ὀξους.

M*